

Kirjastosektoreiden neuvostojen työvaliokuntien (AMKIT-konsortion johtoryhmä) ja Kansalliskirjaston edustajien yhteiskokous

Aika: Torstai 21.9.2006 klo 10 – 11.30

Paikka: Haikon kartano, Porvoo

Läsnä:AMKIT-konsortion johtoryhmä: Ulla Ohvo (pj.), Maria von Hertzen, Kauko Maskulainen, Ulla-Riitta Lahtinen, Sinikka Luokkanen, Iris Tahvanainen, Katri Vanttinen, Päivi Ylätaalo

Erikoiskirjastojen neuvoston työvaliokunta: Elisa Paavilainen (pj.), Anna-Liisa Kristiansson-Seppälä (siht.), Matti Hintikka, Maija Miettinen, Janne Ranta

Yleisten kirjastojen neuvostojen työvaliokunta: Maija Berndtson (pj.), Birgitta Aurén, Marja Malminen, Erkki Romppainen, Raija Seppänen, Hannu Taskinen (siht.)

Yliopistokirjastojen neuvoston työvaliokunta: Ari Muhonen (pj.), Mirja Iivonen, Jarmo Saarti, Helena Mattila (siht.)

Kansalliskirjasto: Kai Ekholm, Kristiina Hormia-Poutanen (KK), Jaana Koivisto-Nieminen

1. Kokouksen järjestäytyminen

Kokouksen avasi tämänkertaisen koollekutsujan Yleisten kirjastojen neuvoston puheenjohtaja Maija Berndtson, joka toimi myös kokouksen puheenjohtajana. Sihteerinä toimi Yleisten kirjastojen neuvoston sihteeri Hannu Taskinen. Kokouksen aluksi käytiin esittelykierrros ja todettiin läsnäolijat.

2. Sektorien ajankohtaiset asiat, puheenjohtajien puheenvuorot

Elisa Paavilainen, erikoiskirjastot:

- Kesän jälkeen työvaliokunta on ehtinyt kokoontua kerran.
- Erikoiskirjastoissa tapahtuu nyt monenlaisia muutoksia, kuten toimitilojen muutot, laitosten sisäiseen kehittämiseen ja työvälineisiin liittyvät muutokset, tuottavuushankkeet ja alueellisten palvelukeskusten perustamiset.
- Hellevi Yrjölän läksiäisseminaari pidettiin 13.9. Hellevin lähtö on menetys erikoiskirjastosektorille, koska hänellä on ollut vahvaa osaamista ja sektorin voimavarat ovat niukat.
- EriK on esittänyt opetusministeriölle omat ehdokkaansa Kansalliskirjaston johtokuntaan. Kansalliskirjaston toiminnan laajenemiseen liittyvää kustannustenjakoa selvitetään edelleen.
- Perusaineistoselvitystä seurataan kiinnostuneena ja toiveikkain mielin.
- Nelli-tarjous uusitaan erikoiskirjastoille tänä syksynä. Vaihtoehtoisena mallina on esillä Lehtimarketin tarjoama ratkaisu sähköisille aineistoille.

- Erikoiskirjastopäivä järjestetään 14.11.2006 ja toteutetaan yhteistyössä STKS:n erikoiskirjastoryhmän kanssa.
- Maija Miettinen kertoi, että Suomen Akatemia on EriK-puolelta pilottina mukana Kokoelmakartta-hankkeessa. Ensikokemukset ovat olleet rohkaisevia.

Ulla Ohvo, AMKIT:

- Konsortiolla on osa-aikainen suunnittelija vuoden loppuun Evttekissä. Tämän pestin loputtua käynnistyy samassa paikassa pääkonttorihanke, johon tulee kokopäiväinen suunnittelija. Hankkeen alla on tarkoitus hoitaa ja toteuttaa amk-kirjastojen ja Kansalliskirjaston yhteistyön ulkopuolelle jääviä amk-kirjastojen yhteisiä tehtäviä ja kehittämishankkeita.
- Konsortion strategian valmistelu etenee
- virtuaaliammattikorkeakoulun ja ammattikorkeakoulukirjastojen yhteinen 3-vuotinen verkkokirjastohanke on saanut OPM:lta rahoituksen jatkohankkeelle "E-aineistot oppimisen resurssi". Teemoina on informaatiolukuidon edistäminen ja tiedon saavutettavuuden mahdollistaminen ja parantaminen. Hanke alkaa 1.1.2007.
- Ammattikorkeakoulujen OA-julkaisemisen hanke, jossa tähdätään amk-opinnäytetöiden saamiseen verkkoon, on hakuvaiheessa. Odotellaan OPM:n päätöstä.
- Laatukysely tehtiin asiakkaille 2006 ja seuraava on tarkoitus tehdä vuonna 2008. Kehitellään ajatusta useamman sektorin kanssa yhdessä tehtävästä kyselystä.
- Amk-kentällä on kova myllerrys meneillään rakenteellisten muutosten merkeissä: amkeissa on toimipisteitä lakkautettu ja toisaalta pelkkiä kirjastojakin patistellaan organisoitumaan yhteisesti (OPM:n rahoittamat selvityshankkeet: Oulu, Kuopio, Etelä-Karjala)
- Konsortiolla on uudet verkkosivut osoitteessa <http://www.amkit.fi>

Ari Muhonen, yliopistokirjastot

- Yliopistokirjastojen neuvoston strategia on valmistumassa. Olemme saaneet syyskuun alussa viimeiset kommentit sidosryhmiltämme ja olemme ymppäämässä niitä mukaan strategiaan.
- Kun strategia valmistuu, laaditaan toimenpideohjelman strategian toteuttamiseksi. - Strategia esitellään seminaarissa 24.10. Kaikki eri sektorien työvaliokuntien jäsenet ovat tervetulleita mukaan. Ilmoittautumisohjeet saa neuvoston sihteeriltä Helena Mattilalta.
- Neuvoston nykyinen työvaliokunta on saamassa päätökseen kahden vuoden pestinsä. Kolme jäsentä (Kai Ekholm, Mirja Iivonen, Ari Muhonen) istuneet työvaliokunnassa sääntöjen mahdollistaman maksimiajan eli neljä vuotta. Uudet henkilöt heidän tilalleen valitaan neuvoston kokouksessa 9.11.
- Neuvosto on hankkimassa uutta verkko-osoitetta. Se tulee olemaan www.yliopistokirjastot.fi.

Kai Ekholm, Kansalliskirjasto

- Kansalliskirjastossa valmistellaan organisaatiouudistusta
- Näillä näkymin Kansalliskirjaston nykyisen johtokunnan toimikausi jatkuu alkuvuoden 2007

Maija Berndtson, Yleiset kirjastot

- Kunta- ja palvelurakennemuutos tulee merkitsemään kuntien sekä kirjastojen määrän vähenemistä. Suunnitteilla on useampia seutukirjastoja, siis useiden kuntien yhteisiä kirjastolaitoksia.
- Yleisten kirjastojen neuvosto on päättänyt suositella yleisille kirjastoille valmistautumista MARC21 – formaattiin siirtymiseen vuoden 2010 paikkeilla.
- Keskuskirjaston tilaama selvitys ”Kirjastojen verkkokäyntien tilastoinnin yhdenmukaistaminen” on valmistumassa. Selvitys toimitetaan tiedoksi muille sektoreille.
- Yllättäen ajankohtaiseksi tullut asia: EU-komission vaatima lainauskorvausjärjestelmä. Asiaa on valmisteltu opetusministeriössä huomaamattomasti, ja siitä järjestettiin kuulemistilaisuus ministeriössä 24.8. Keijo Perälä on laatinut Suomen kirjastoseuran toimeksiannosta asiasta muistion (liite). Yleisiä kirjastoja tällä hetkellä huolestuttaa asiassa eniten vaadittavan seurantajärjestelmän luominen ja sen aiheuttamat kustannukset kirjastoille.

3. Kirjastojen vaikuttavuuden mittaaminen / alustus Kristiina Hormia-Poutanen

Kristiina Hormia-Poutasen alustus *Kirjastojen kansallinen arviointijärjestelmä* löytyy (pdf-tiedostona) osoitteesta:

www.kansalliskirjasto.fi/kirjastoala/kivepa/kivepaviestinta.html

Keskusteltiin alustuksen pohjalta toiminnan määrällisestä (tilastot) ja laadullisesta mittaamisesta (käyttäjäkyselyt). Sovittiin, että vaikuttavuuden mittaamisasiassa yhteisenä työrukkasena toimii Digitaalisen kirjaston ohjausjärjestelmään kuuluva [vaikuttavuuden arviointiryhmä](#), jonka puheenjohtajana on Jarmo Saarti.

4. Sektorien välisen yhteistyön konkreettinen kehittäminen

Maija Berndtson alusti asian käsittelyä toteamalla, että tähänastisen sektorien välisen yhteistyön fokuksessa on ollut Kansalliskirjaston toimialan laajentaminen ja siihen liittyvät järjestelyt. Nyt kun lainmuutos on tullut voimaan ja Kansalliskirjaston ohjaukseen liittyvät rakenteet alkavat olla valmiita, olisi syytä keskustella siitä, mitä uusia yhteisiä hankkeita pidettäisiin tärkeinä. Tässä yhteydessä Maija heitti esiin myös ajatuksen kaikkien kirjastoasioiden käsittelyn järjestämisestä opetusministeriössä saman yksikön alaisuuteen.

Asiaan liittyvissä puheenvuoroissa järjestelyä pidettiin liian problemaattisena. Ajatus ei siis ainakaan vielä saavuttanut riittävää kannatusta sen edelleen kehittämiseksi.

Yhteistyön kehittämisestä ei ehditty kovin pitkään keskustella. Esillä oli tarve yhteistilastojen laadun kohentamiseen. Vedottiin kirjastojen johtajiin, että he suhtautuisivat vakavasti tilastotietojen keräämiseen. Tilastot ovat juuri niin hyviä, kuin niihin syötetty data.

Yhteistilastopäivä pidetään 20.11. Helsingin yliopiston tiloissa Bulevardi 18:ssa. Kirjastojen johtajat on kutsuttu tilaisuuteen.

Todettiin, että seuraan yhteiskokouksen koollekutsumisvuoro on Yliopistokirjastojen neuvostolla.